

Số: 1347 /BTC-NSNN
V/v tham gia ý kiến về đề nghị xây
dựng Nghị định phân cấp quản lý
nhà nước trên một số lĩnh vực cho
Thành phố Hồ Chí Minh

Hà Nội, ngày 01 tháng 02 năm 2024

Kính gửi:

- Bộ Nội vụ,
- Ủy ban nhân dân Thành phố Hồ Chí Minh.

Bộ Tài chính nhận được Văn bản số 6836/BNV-TCBC ngày 22/11/2023 của Bộ Nội vụ và Văn bản số 6106/UBND-TH ngày 04/12/2023 của Ủy ban nhân dân Thành phố Hồ Chí Minh lấy ý kiến đối với Hồ sơ đề nghị xây dựng Nghị định phân cấp quản lý nhà nước trên một số lĩnh vực cho Thành phố Hồ Chí Minh; căn cứ chức năng, nhiệm vụ được giao, Bộ Tài chính có ý kiến như sau:

1. Về sự cần thiết xây dựng Nghị định

- Nghị quyết 98/2023/QH15 của Quốc hội về thí điểm một số cơ chế, chính sách đặc thù phát triển Thành phố Hồ Chí Minh (khoản điểm d khoản 1 Điều 11) quy định trách nhiệm của Chính phủ “Mở rộng việc phân cấp, ủy quyền cho Hội đồng nhân dân và Ủy ban nhân dân Thành phố so với quy định hiện hành”. Quyết định số 896/QĐ-TTg ngày 27/7/2023 của Thủ tướng Chính phủ về phân công nhiệm vụ triển khai thực hiện Nghị quyết 98/2023/QH15 của Quốc hội, trong đó đã giao Bộ Nội vụ chủ trì, phối hợp với Ủy ban nhân dân Thành phố Hồ Chí Minh và các ngành liên quan nghiên cứu, xây dựng Nghị định phân cấp quản lý nhà nước trên một số lĩnh vực cho Thành phố Hồ Chí Minh (thay thế Nghị định số 93/2001/NĐ-CP ngày 12/12/2001 của Chính phủ về phân cấp một số lĩnh vực cho Thành phố Hồ Chí Minh).

- Nghị định số 93/2001/NĐ-CP của Chính phủ đã được ban hành và thực hiện trên 20 năm. Đến nay, nhiều quy định của pháp luật đã được điều chỉnh, nhất là trong bối cảnh Thành phố Hồ Chí Minh đang tổ chức thực hiện chính quyền đô thị theo Nghị quyết số 131/2020/QH14 của Quốc hội và thực hiện thí điểm một số cơ chế, chính sách đặc thù phát triển Thành phố Hồ Chí Minh theo Nghị quyết 98/2023/QH15 của Quốc hội, nên nhiều quy định tại Nghị định số 93/2001/NĐ-CP của Chính phủ không còn phù hợp.

- Từ lý do trên, việc xây dựng Nghị định phân cấp quản lý nhà nước trên một số lĩnh vực cho Thành phố Hồ Chí Minh (thay thế Nghị định số 93/2001/NĐ-CP) là cần thiết.

2. Về nội dung chính sách trong Nghị định:

(1) Về nội dung dự thảo (khoản 1 Điều 5) quy định Ủy ban nhân dân Thành phố trình Hội đồng nhân dân Thành phố:

“a) Quyết định các chế độ chi có tính chất tiền lương, tiền công, phụ cấp ngoài các chế độ, tiêu chuẩn, định mức chi tiêu do Chính phủ, Thủ tướng Chính phủ, Bộ trưởng Bộ Tài chính ban hành để thực hiện nhiệm vụ phát triển kinh tế - xã hội, bảo đảm trật tự, an toàn xã hội trên địa bàn, phù hợp với khả năng cân đối của ngân sách Thành phố mà không phải lấy ý kiến của các Bộ ngành liên quan (theo khoản 3 Điều 21 Nghị định số 163/2016/NĐ-CP).

b) Ban hành chế độ, tiêu chuẩn, định mức chi ngân sách phù hợp điều kiện Thành phố và sử dụng nguồn kinh phí từ ngân sách Thành phố để thanh toán đối với phần chênh lệch giữa mức chi theo quy định hiện hành của cấp có thẩm quyền với chi phí thực tế cho tất cả các lĩnh vực do Thành phố tổ chức.”

Về nội dung này, Bộ Tài chính có ý kiến như sau:

- Tại khoản 3 Điều 21 Nghị định số 163/2016/NĐ-CP ngày 21/12/2016 của Chính phủ quy định chi tiết thi hành một số điều của Luật Ngân sách nhà nước có quy định: *“Thẩm quyền của Hội đồng nhân dân cấp tỉnh quyết định định mức phân bổ và chế độ, tiêu chuẩn, định mức chi tiêu ngân sách: ... Quyết định các chế độ chi ngân sách đối với một số nhiệm vụ chi có tính chất đặc thù ở địa phương ngoài các chế độ, tiêu chuẩn, định mức chi tiêu do Chính phủ, Thủ tướng Chính phủ, Bộ trưởng Bộ Tài chính ban hành để thực hiện nhiệm vụ phát triển kinh tế - xã hội, bảo đảm trật tự, an toàn xã hội trên địa bàn, phù hợp với khả năng cân đối của ngân sách địa phương, ngân sách trung ương không hỗ trợ. Riêng những chế độ chi có tính chất tiền lương, tiền công, phụ cấp, trước khi quyết định phải có ý kiến của Bộ Tài chính, Bộ Nội vụ, Bộ Lao động - Thương binh và Xã hội và các bộ quản lý ngành, lĩnh vực trực tiếp”*

Để tạo quyền tự chủ, tự chịu trách nhiệm, Bộ Tài chính thống nhất tăng cường phân cấp cho Thành phố quyết định các chế độ, tiêu chuẩn, định mức trên địa bàn, phù hợp với khả năng cân đối của ngân sách thành phố. Trong quá trình tổ chức thực hiện đề nghị Thành phố thực hiện theo đúng điểm 4 mục III Nghị quyết số 27-NQ/TW ngày 21/5/2018 của Ban Chấp hành Trung ương tại Hội nghị Trung ương 7 (khóa XII) về cải cách chính sách tiền lương đối với cán bộ, công chức, viên chức, lực lượng vũ trang và người lao động trong doanh nghiệp

có nêu: “Bãi bỏ các khoản chi ngoài lương của cán bộ, công chức, viên chức có nguồn gốc từ ngân sách nhà nước...”.

- Riêng đối với các chế độ, tiêu chuẩn, định mức chi ngân sách không có tính chất đặc thù và các chính sách áp dụng chung cho các nước, như: chế độ tiền lương (Nghị quyết số 104/2023/QH15 ngày 10/11/2023 của Quốc hội về dự toán ngân sách nhà nước năm 2024 quy định từ ngày 01 tháng 7 năm 2024 thực hiện cải cách tổng thể chính sách tiền lương theo Nghị quyết số 27-NQ/TW ngày 21/5/2018 của Hội nghị lần thứ bảy Ban Chấp hành Trung ương khóa XII); định mức sử dụng xe ô tô công (quy định cụ thể tại Nghị định số 72/2023/NĐ-CP ngày 26/9/2023 của Chính phủ để thực hiện thống nhất trong cả nước),... đề nghị Thành phố thực hiện theo quy định hiện hành.

(2) Về nội dung dự thảo (điểm đ khoản 2 Điều 5) quy định Ủy ban nhân dân Thành phố có thẩm quyền: “*Xem xét, quyết định giảm tiền thuê đất phải nộp các trường hợp bị ảnh hưởng bởi thiên tai, dịch bệnh trên địa bàn Thành phố Hồ Chí Minh tại Nghị định số 46/2014/NĐ-CP ngày 15 tháng 05 năm 2014 của Chính phủ quy định về thu tiền thuê đất, thuê mặt nước (được sửa đổi, bổ sung theo Nghị định 135/2016/NĐ-CP ngày 09 tháng 9 năm 2016 của Chính phủ)*”.

Về nội dung này, Bộ Tài chính có ý kiến như sau:

- Theo quy định tại khoản 2 Điều 110 Luật Đất đai năm 2013, việc quy định chi tiết về miễn, giảm tiền sử dụng đất, tiền thuê đất; trong đó có quy định các trường hợp được miễn, giảm tiền sử dụng đất, tiền thuê đất thuộc thẩm quyền của Chính phủ.

- Thực hiện Luật Đất đai năm 2013, Chính phủ đã ban hành Nghị định số 46/2014/NĐ-CP ngày 15/5/2014 (được sửa đổi, bổ sung tại Nghị định số 135/2016/NĐ-CP ngày 09/9/2016, Nghị định số 123/2017/NĐ-CP ngày 14/11/2017) của Chính phủ, trong đó quy định các trường hợp miễn, giảm tiền thuê đất, thuê mặt nước và quy định thẩm quyền của Thủ tướng Chính phủ xem xét, quyết định miễn, giảm tiền thuê đất, thuê mặt nước đối với các trường hợp khác (khoản 10 Điều 19, khoản 5 Điều 20 Nghị định số 46/2014/NĐ-CP; được sửa đổi, bổ sung tại khoản 6 Điều 3 Nghị định số 135/2016/NĐ-CP).

- Tại điểm b khoản 1 Điều 15 Nghị định số 43/2014/NĐ-CP, điểm c khoản 1 Điều 20 Nghị định số 46/2014/NĐ-CP ngày 15/5/2014 của Chính phủ, khoản 3 Điều 5 Thông tư số 333/2016/TT-BTC ngày 26/12/2016 của Bộ Tài chính đã quy định giảm 50% tiền thuê đất, mặt nước trong thời gian ngừng sản xuất, kinh doanh do các nguyên nhân bất khả kháng quy định tại khoản 1 Điều 15 Nghị định số 43/2014/NĐ-CP, bao gồm trường hợp ngừng sản xuất, kinh doanh do bị ảnh hưởng trực tiếp bởi dịch bệnh. Trong đó quy định cụ thể về hồ

sơ, trình tự, thủ tục, thời gian, số tiền thuê đất được miễn đối với thời gian tạm ngừng hoạt động theo xác định của cơ quan đăng ký đầu tư.

- Ngoài ra, trước tác động nghiêm trọng của đại dịch Covid-19, Thủ tướng Chính phủ đã có các quyết định giảm tiền thuê đất, thuê mặt nước cho các năm 2020, 2021, 2022, 2023 đối với các đối tượng bị ảnh hưởng để hỗ trợ vượt qua đại dịch và phục hồi kinh tế sau đại dịch.

Như vậy, pháp luật đất đai hiện hành đã có quy định về việc giảm tiền thuê đất, thuê mặt nước đối với các trường hợp bị ảnh hưởng bởi thiên tai, dịch bệnh; đề nghị Ủy ban nhân dân Thành phố Hồ Chí Minh chỉ đạo thực hiện theo đúng quy định của pháp luật.

(3) Về nội dung dự thảo (khoản 3 Điều 5) quy định: “*Chủ tịch Ủy ban nhân dân Thành phố được phân cấp hoặc ủy quyền cho người đứng đầu cơ quan chuyên môn, cơ quan hành chính khác và đơn vị sự nghiệp công lập thuộc Ủy ban nhân dân Thành phố, Chủ tịch Ủy ban nhân dân thành phố Thủ Đức, quận, huyện phê duyệt Đề án sử dụng tài sản công vào mục đích cho thuê, liên doanh, liên kết.*”

Về nội dung này, Bộ Tài chính có ý kiến như sau:

- Thẩm quyền phê duyệt Đề án sử dụng tài sản công tại đơn vị sự nghiệp vào mục đích kinh doanh, cho thuê, liên doanh, liên kết đã được quy định tại pháp luật về quản lý, sử dụng tài sản công, cụ thể:

+ Đối với Đề án sử dụng tài sản công vào mục đích kinh doanh, cho thuê thì Chủ tịch Ủy ban nhân dân cấp tỉnh phê duyệt đề án đối với: (i) Tài sản là cơ sở hoạt động sự nghiệp và (ii) tài sản khác có giá trị lớn theo quyết định của Ủy ban nhân dân cấp tỉnh; Hội đồng quản lý hoặc người đứng đầu đơn vị sự nghiệp công lập phê duyệt đề án đối với các tài sản còn lại. Vì vậy, đề nghị Ủy ban nhân dân Thành phố Hồ Chí Minh căn cứ vào yêu cầu quản lý của địa phương để quyết định giá trị của tài sản làm cơ sở phân định thẩm quyền phê duyệt đề án.

+ Đối với Đề án sử dụng tài sản công vào mục đích liên doanh, liên kết thì Chủ tịch Ủy ban nhân dân cấp tỉnh phê duyệt Đề án sau khi có ý kiến bằng văn bản của Thường trực Hội đồng nhân dân cùng cấp.

- Tại Luật Tổ chức chính quyền địa phương có quy định Chủ tịch Ủy ban Ủy ban nhân dân cấp tỉnh có quyền ủy quyền cho Phó Chủ tịch Ủy ban nhân dân tỉnh hoặc người đứng đầu cơ quan chuyên môn thuộc Ủy ban nhân dân tỉnh thực hiện nhiệm vụ, quyền hạn trong phạm vi thẩm quyền của Chủ tịch Ủy ban nhân dân tỉnh. Vì vậy, đối với các nhiệm vụ, quyền hạn trong phạm vi thẩm quyền của Chủ tịch Ủy ban nhân dân cấp tỉnh thì Chủ tịch Ủy ban nhân dân cấp tỉnh được phép ủy quyền theo quy định của Luật Tổ chức chính quyền địa phương.

- Đối với các vấn đề như báo cáo của Ủy ban nhân dân Thành phố Hồ Chí Minh chủ yếu liên quan đến việc các đơn vị sử dụng tài sản làm căn tin, bãi giữ xe phục vụ nhu cầu của người dân khi sử dụng dịch vụ công và cán bộ, công chức, viên chức, người lao động,... tại đơn vị. Đối với nội dung này, tại dự thảo Nghị định sửa đổi, bổ sung một số điều của Nghị định số 151/2017/NĐ-CP (hiện đang được Bộ Tài chính trình Chính phủ xem xét, ban hành tại Tờ trình số 182/TTr-BTC ngày 17/8/2023) đã bổ sung quy định để phân định rõ các trường hợp phải lập Đề án và các trường hợp không phải lập Đề án. Theo đó, trường hợp đơn vị sự nghiệp công lập sử dụng tài sản công để phục vụ hoạt động phụ trợ, hỗ trợ trực tiếp cho việc thực hiện chức năng, nhiệm vụ của đơn vị (như cung cấp dịch vụ ăn uống, trông, giữ xe cho cán bộ, công chức, viên chức, người lao động của đơn vị, khách đến giao dịch, công tác,...) thì đơn vị không phải lập Đề án sử dụng tài sản công vào mục đích kinh doanh, cho thuê, liên doanh, liên kết.

(3) Về nội dung dự thảo (khoản 4 Điều 6) quy định: “*Ủy ban nhân dân Thành phố có thẩm quyền: Tổ chức đấu giá cho thuê đối với mặt bằng sản xuất kinh doanh, cơ sở nhà, đất thuộc đối tượng điều chỉnh của Nghị định 167/2017/NĐ-CP và Nghị định 67/2021/NĐ-CP, giá khởi điểm đấu giá do Chủ tịch Ủy ban nhân dân Thành phố xác định.*”

Về nội dung này, Bộ Tài chính có ý kiến như sau:

- Luật Quản lý, sử dụng tài sản công năm 2017, Nghị định số 151/2017/NĐ-CP ngày 26/12/2017 của Chính phủ đã quy định cụ thể về thẩm quyền phê duyệt Đề án sử dụng tài sản công tài đơn vị sự nghiệp công lập vào mục đích kinh doanh, cho thuê; cụ thể: (i) Chủ tịch Ủy ban cấp tỉnh quyết định phê duyệt đề án đối với tài sản là cơ sở hoạt động sự nghiệp, tài sản khác có giá trị lớn theo quy định của Chính phủ; (ii) Hội đồng quản lý hoặc người đứng đầu đơn vị sự nghiệp công lập phê duyệt đề án đối với tài sản khác ngoài thẩm quyền của Chủ tịch Ủy ban nhân dân cấp tỉnh.

- Hiện nay, Bộ Tài chính đã trình Chính phủ ban hành Nghị định quy định việc quản lý, sử dụng và khai thác nhà, đất là tài sản công không sử dụng vào mục đích để ở giao cho tổ chức có chức năng quản lý, kinh doanh nhà địa phương quản lý khai thác (Tờ trình số 247/TTr-BTC ngày 15/11/2023). Vì vậy, việc khai thác đối với các tài sản này được thực hiện sau khi Nghị định được Chính phủ ban hành và có hiệu lực thi hành; đề xuất của Thành phố Hồ Chí Minh về việc phân cấp cho Ủy ban nhân dân Thành phố có thẩm quyền tổ chức đấu giá cho thuê đối với mặt bằng sản xuất kinh doanh, cơ sở nhà, đất thuộc đối tượng điều chỉnh của Nghị định 167/2017/NĐ-CP và Nghị định 67/2021/NĐ-CP là không có cơ sở.

